

Syyttäjä: Finreactor-juttu käräjille syksyllä

27.2.2006 13:15 — Jaakko Kuivalainen

Keskusrikospoliisi on saanut Suomen suurimman vertaisverkkojutun esitutkinnan päätökseen Finreactor-palvelun ylläpitäjien osalta. Juttu etenee noin kolmen viikon kuluessa syyttäjälle, joka toivoo saavansa oikeudenkäynnin aluille jo syksyllä.

Finreactor.com oli niin kutsuttu torrent-palvelin, joka ohjasi tiedostojen vaihtoa BitTorrent-vertaisverkossa. Verkkopalvelu sisälsi myös keskustelualueen, jossa levitettiin eDonkey-verkon ed2k-linkkejä.

Keskusrikospoliisin rikoskomisario **Vesa Isokuortin** mukaan esitutkinta on saatu 34 ylläpitäjän osalta päätökseen. Yksi ylläpitäjistä oli alle 15-vuotias, joten rikosjuttuna asia etenee 33 henkilön kohdalla.

Poliisi on tutkinut tekoja tekijänoikeusrikoksena, mikä mahdollisti poikkeuksellisen laajan tietokoneiden takavarikoinnin ja kotietsinnät. Finreactorin toiminta päättyi 14. joulukuuta 2004 poliisin 14 kotietsintään eri puolilla Suomea.

- Kaikkia etsintöjä ei voitu resurssienkaan puolesta tehdä yhtä aikaa, vaan niitä jatkettiin esitutkinnan aikana. Tietokoneitakin tuli jonoon odottamaan niin paljon, että kotietsintöjä oli järkevää senkin vuoksi hajauttaa pidemmälle aikaa, tutkintaa johtanut Isokuortti sanoo.

KRP tutki toista sataa tietokonetta

Isokuortin mukaan kaikkiaan poliisi teki koko tutkinnan aikana noin 30 kotietsintää ja takavarikoi toista sataa tietokonetta. - Muutamista asunnoista löytyi jopa seitsemän konetta. Kyllä niitä on kiitettävästi tullut tutkittavaksi. Isokuortin mukaan tietokoneiden sisällön tutkintaa vaikeuttavia kiintolevyn salauksia oli käytössä vain kahden epäillyn koneissa. Osa tietokoneista on edelleen takavarikoituina epäiltyinä rikosentekovälineinä. KRP on saanut esitutkinnan valmiiksi vain ylläpitäjien osalta. Yhteensä jutussa on yli 60 epäiltyä. - Aineistoja jakaneiden noin kolmenkymmenen käyttäjän osalta esitutkinta jatkuu. Heistä yli puolet on jo kuulusteltu, Isokuortti sanoo. Kaikkien epäiltyjen osalta tutkinta on aloitettu tekijänoikeusrikoksena. Isokuortin

mukaan on mahdollista, että nimeke vaihtuu joissain tapauksissa tekijänoikeusrikkomukseksi. KRP:n mukaan palvelulla oli yhteensä noin 10 000 suomalaista käyttäjää, jotka jakoivat elokuvia, musiikkia, ohjelmistoja ja pelejä useiden miljoonien eurojen arvosta. Jutun asianomistajat Microsoft ja Teosto ovat käytännössä valinneet käyttäjien joukosta ne, joihin tutkinta kohdistuu. Syyttäjänä tietokoneurikon erikoismies Loppulausuntojen jälkeen, noin kolmen viikon kuluttua juttu siirtyy Turun syyttäjänviraston johtavalle kihlakunnansyyttäjälle Antti Pihlajamäelle, joka on erikoistunut tietotekniikkarikoksiin ja toiminut syyttäjänä muun muassa viime vuonna hovioikeudessa asti käyneessä DrinkOrDie-piraattijutussa. Pihlajamäki on väitellyt vuonna 2004 datarikosten sääntelystä Suomen rikoslaisissa. - Toive on, että tämä saataisiin syksyllä käsittelyyn - todennäköisesti jonnekin pääkaupunkiseudulle. Finreactorin tapausta puidaan vanhan tekijänoikeuslain pohjalta. Sen mukaan ilman ansiotarkoitusta tekijänoikeuden loukkaus on tekijänoikeusrikkomus. Vuoden vaihteen lakiuudituksen tultua voimaan tekijänoikeuden loukkaus tietoverkossa voi täyttää tekijänoikeusrikkoksen tunnusmerkit, vaikka tekoa ei olisikaan tehty ansiotarkoituksessa. - Keskeinen kysymys tässä jutussa on, katsotaanko se ansiotarkoitukseksi, että saa jakamisen vastikkeena käyttöönsä ilmaisia ohjelmia ja elokuvia, sanoo Pihlajamäki. Tekijänoikeusrikkoksen enimmäistuomio on kaksi vuotta vankeutta. Rikkomuksesta voidaan tuomita vain sakkoihin. Jos jutussa annetaan tuomioita, saattavat rikosoikeudellisia seuraamuksia merkittävämmiksi muodostua asianomistajille maksettavaksi tuomittavat korvaukset. Pihlajamäki sai takkiinsa hovioikeudessa Tietoverkkojen osalta vanhan lain soveltamisesta ei ehtinyt tulla kunnan ennakkotapausta. Tuusulan käräjäoikeus katsoi viime vuonna, että suojatun aineiston levittäminen vertaisverkossa oli nimenomaan ansiotarkoituksessa tehty tekijänoikeusrikos. - Itä-Suomen hovioikeus antoi vastakkaisen päätöksen DrinkorDie-jutussa. Silloin en saanut valituslupaa korkeimpaan oikeuteen - ilmeisesti siksi, että laki oli muuttumassa, sanoo Pihlajamäki. Rikkomuksen ja rikoksen erolla on merkitystä myös aikataulun kannalta. Tekijänoikeusrikkomus vanhenee kahdessa vuodessa ja tekijänoikeusrikos viidessä vuodessa. Joulukuussa tulee kuluneeksi kaksi vuotta kotietsinnoista, mikä asettaa takarajan jutun vireille saamiseksi. Pihlajamäen mukaan haasteet pitäisi saada syytettyjen tietoon ennen kahden vuoden umpeutumista. Ylläpidon laillisuuteen ei kantaa

KRP:n on jakanut esitutkinnan kahteen osaan. Vaikka ensimmäinen ryhmä koostuu henkilöistä, jotka ovat osallistuneet Bittorrent-träkkerin ja ed2k-linkkejä sisältäneen keskustelufoorumin ylläpitoon, ei Vesa Isokuortin mukaan itse ylläpidon oikeudellinen asema välttämättä selviä. - Kaikki ylläpitäjät ovat olleet myös jakamassa, joten se pelkkä ylläpitotoiminta ei välttämättä konkretisoidu tässä. Esitutkinnan näkökulmasta sellaista voisi lähteä tutkimaan avunantona.

Syyttäjä tekisi sitten lopullisen harkinnan. Pihlajamäki arvelee, ettei ylläpitotoiminnan oikeudelliseen asemaan tulla ottamaan kantaa tässä tapauksessa.

<http://www.digitoday.fi/tietoturva/2006/02/27/syyttaja-finreactor-juttu-karajille-syksylla/20065192/66>